

ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ Ο "ΑΛΦΕΙΟΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 4 - 106 77 ΑΘΗΝΑ ★ ΧΡΟΝΟΣ 47ος - ΑΡ. Φ. 293 ★ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024-ΙΑΝ.-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025

Στις 26 Ιανουαρίου 2025, πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα συνεδρίων του ξενοδοχείου The Stanley στην Αθήνα η ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας. Η συμμετοχή των συμπατριωτών ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική και γρήγορα επικράτησε θερμή εορταστική ατμόσφαιρα. Συζητήσεις, ευχές και αναμνήσεις κυριάρχησαν μεταξύ των παρευθέντων με καφέ και συνοδευτικά, που προσέφερε ο Σύλλογος. Η διαδικασία της Γ.Σ. ξεκίνησε μετά τον χαιρετισμό καλωσορίσματος και τις ευχές από τον πρόεδρο του Συλλόγου Σταύρο Φωτόπουλο. Με πρόταση του Δ.Σ. και καθολική αποδοχή του σώματος, ορίστηκε πρόεδρος της Γ.Σ. ο έμπειρος δικηγόρος και τέως πρόεδρος του Συλλόγου Νίκο Παπανδρινόπουλο. Ο πρόεδρος της Γ.Σ. έδωσε στη συνέχεια τον λόγο στον πρόεδρο του Συλλόγου για τον Διοικητικό απολογισμό του 2024.

Ο Στ. Φωτόπουλος ξεκίνησε την ομιλία του ευχαριστώντας για την βοήθειά τους στον Σύλλογο και την εφημερίδα τους συμπατριώτες: Δημήτρη Χίλιο

Σταύρος Φωτόπουλος, Νίκος Παπανδρινόπουλος, Βάσω Παυλοπούλου.

για την συνεχή προβολή του Συλλόγου και μέσω του fb, Αντωνία Κουφοηλιά για την πίτα, Σάκη Πανταζόπουλο για τα Κοινωνικά της Εφημερίδας, τον Σύλλογο Επιταλιώτη "Επί της Αλός" για την συνεργασία και τα βιβλία του Τ. Σινόπουλου που μας χάρισε, τον Γιώργο Καρτάλιο "γκαθερί Αγκάθι" για τα δώρα που μας δίνει κάθε χρόνο για τον τυχερό του φλουριού, ιδιαίτερα τον Σάκη Χίλιο που μας εκπροσωπεί στο χωριό και για

την ανεκτίμητη βοήθειά του προς τον Σύλλογο (συγκέντρωση συνδρομών και διανομή εφημερίδας στο χωριό, επιμέλεια Τοπικών Νέων κλπ.). Επίσης το Δ.Σ. και Ε.Ε. του Συλλόγου για την άψογη συνεργασία κατά το 2024, τον Κώστα Μαστορόπουλο για την συμμετοχή του στην εφημερίδα με αξιόλογα άρθρα και τον Χρήστο Πλέσσα, τον πολυγράφο του όλην. Στη συνέχεια ακολούθησε ο διοικητικός απολογισμός:

– Ο ιστορικός Σύλλογός μας έκλεισε 94 χρόνια ύπαρξης (από το 1931) και παραμένει χάρης στην βοήθεια των συμπατριωτών ενεργός και μάχιμος. Η εφημερίδα του Συλλόγου, τα γνωστά σε όλους "Επιταλιώτικα Νέα" που πρωτοεμφανίστηκε τον Δεκέμβριο του 1988, συνεχίζει κάθε τρίμηνο να αποστέλλεται σε 900 περίπου διευθύνσεις συμπατριωτών και φίλων του Συλλόγου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Με ενδιαφέρουσα ύλη, λαογραφικού και ιστορικού περιεχομένου και σύγχρονη επικαιρότητα, με επίκεντρο το Επιτάλιο, έχει καθιερωθεί σαν μία από τις πλέον αξιόλογες Ηλιακές εφημερίδες στο είδος της. Η εφημερίδα αποστέλλεται και ηλεκτρονικά μέσω e-mails, με έγχρωμες τις φωτογραφίες της, σε σημαντικό αριθμό διευθύνσεων εσωτερικού. Στο εξωτερικό αποστέλλεται στην Ομοσπονδία Πανηλιακών Συλλόγων Αμερικής (με έδρα την Ν.Υ.), στον Πανηλιακό Σύλλογο Βοστώνης και Μεμβούρνης Αυστραλίας. Επίσης σε Συλλόγους της Ολυμπίας, τον ιστορικό Σύλλογο Ολυμπίων και σε μέλη τους. Η εφημερίδα αναρτάται έγχρωμη στην ιστοσελίδα μας (www.epitaliotes.gr) μόλις τυπωθεί. Από την ιστοσελίδα αντλούν συχνά θέματα ιστορικά, λαογραφικά κλπ. διάφοροι ενδιαφερόμενοι (εφημερίδες, περιοδικά, συγγραφείς) για την περιοχή μας.

– Όπως κάθε χρόνο, έτσι και

Από την αίθουσα της Γ.Σ.

φέτος ο εορτασμός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, ξεκίνησε με τον Εσπερινό της 5ης Αυγούστου στο γραφικό εκκλησάκι της παραλίας την "Αγ. Σωτήρα". Ο Σύλλογός μας ήταν παρών και συμμετείχε με τους καθιερωμένους 5 άρτους. Η φετινή ιδιαιτερότητα του εορτασμού, ήταν η παρουσία στον Εσπερινό μεγάλου αριθμού ιερέων (επτά συνοδικά) παλιών και νέων, τρεις από τους οποίους εκπαίδευε τους τελευταίους μήνες ο αγαπητός ιερέας

του Αγ. Νικολαίου, ο παπά Γιώργος.

– Ο Σύλλογος το 2024 έκανε μικρή χρηματική δωρεά στον Σύλλογο «επί της Αλός», για την συντήρηση της ιστοσελίδας του, το Ψηφιακό Επιτάλιο. Στην συνέχεια έγινε αναφορά

στις εκδηλώσεις στο χωριό μας τον χρόνο που πέρασε, ενώ παράλληλα έγινε προβολή φωτογραφιών των θεμάτων, που επιμελήθηκε ως συνήθως ο Σταύρος Φωτόπουλος.

– **Απόκριες και καρναβάλι:** Ύστερα από πολλά χρόνια, οι σύλλογοι του χωριού Γονέων κ Κηδεμόνων Δημοτικού, Σύλλογος Γυναικών, και «Επί της Αλός», συνδιοργάνωσαν καρναβάλι ("του κουτρούλι ο γάμος"), με μεγάλη επιτυχία. Άρματα από το Επιτάλιο, την Αλφειούσα και τον Πύργο, αθλά και πάνω από διακόσιοι καρναβαλιστές, ξεκίνησαν από το Δημοτικό Σχολείο, μέχρι την Πλατεία του Αγ. Χαραλάμπους. Γαμπρός, νύφη και συμπέθεροι χόρευαν μέχρι αργά στην πλατεία, για να ακολουθήσει γλέντι με γουρνοπούλες, κ.α.

– **Εορτασμός Μάχης Αγουλινίτσας:** Την Κυριακή 19 Μαΐου έγινε η εορτή για την επέτειο της Μάχης της Αγουλινίτσας 1821, που διοργανώθηκε από τον Γιώργο Μπάρα και τον Βαλιάντη Δημητρόπουλο. Το Σάββατο το βράδυ, με προπομπό ένα ιππέα, ξεκίνησαν απευθείας Σχολείο 150 περίπου λαμπαδηδρόμοι για να καταλήξουν στην Πλατεία. Εκεί, φουστανελοφόροι και γυναίκες με ελληνικές ενδυμασίες, χόρευαν παραδοσιακούς χορούς.

– **Αεροδρόμιο, 24 Ιουνίου:** 2ος Πανελλήνιος Αγώνας της Γενικής Αεροπορίας στο αερο-

δρόμιο Επιταλίου. Έλαβαν μέρος 9 πληρώματα από όλη την Ελλάδα. Πρώτευσε ο Θ. Γιαννακούλας, πρόεδρος της Αεροπόησης Πύργου.

– **Εκδήλωση 7/9/2024** στα πλαίσια του έτους Σινόπουλου, έργο του Συλλόγου "Επί της Αλός" με την βοήθεια του ιδρύματος "Τάκη Σινόπουλου". Η εκδήλωση έγινε στην πλατεία του Αγ. Χαραλάμπους, παρουσία του Δημάρχου Δήμου Πύργου Στάθη Καννή, του τ. Δημάρχου Παναγ. Αντωνιάκου, του Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού Πάν. Μπράμου, των ιερέων του χωριού, δασκάλων & καθηγητών, και πλήθους Επιταλιωτών.

Κύριος ομιλητής ο Ξάνθος Μαϊντάς, πρόεδρος του Ιδρύματος Τάκη Σινόπουλου, ο οποίος έκανε ανάληψη στο έργο, του γεννημένου στο Επιτάλιο, σημαντικού ποιητή μας. Έγινε από τον Σύλλογο "επί της Αλός" βράβευση των μαθητών που άριστευσαν στην ζωγραφική και λογοτεχνία (με θέμα πάντα την ποίηση του Τ. Σινόπουλου). Τιμητικές πλάκες για την προσφορά τους στα γράμματα έλα-

Ο Π. Φωτόπουλος παραδίδει την τιμητική πλάκα στον Π. Ξεπολιά.

σαν οι εξής συμπατριώτες: Κώστας Επιταλιώτης, Θανάσης Μακρυδημήτρης, Δημήτρης Χίλιος, Σωκράτης Σκαρτσής, Τζιμης Παπανικολάου, Σταύρος Φωτόπουλος, Βασίλης Πουλόπουλος. Επίσης έλαβαν τιμητικές πλάκες για τη στήριξή τους (Συνέχεια στη σελίδα 2)

Επισκεφθείτε την Ιστοσελίδα του Συλλόγου μας www.epitaliotes.gr

Ήταν μια φορά κι έναν καιρό έν' αστέρι που πήγε και στάθηκε πάνω από μια φάτνη στη Βηθλεέμ. Σταματάμε νοερά και κοιτάζουμε πίσω αιώνες φανταζόμενοι το φως που 'ριξε στον κόσμο το άστρο. Φως όχι σαν του ήλιου, αλλά ξεχωριστό, διαφορετικό απ' αυτό. Ήταν αρχικά οδοιπορικό για τους μάγους, ύστερα αποκαλυπτικό για τη θεϊκή παρουσία και να οδηγήσει στην εξίσωση των δυνάμεων στη γη. Αυτό το αστέρι, σταθμός, αποτελεί τη συνέχεια του χθες και σηματοδοτεί το αύριο. Δεν μοιάζει με κανένα απ' τ' αμέτρητα αστέρια τ' ουρανού, ούτε με τα τεχνητά της εποχής μας, που στέλνονται στο διάστημα να πάρουν μέρος στον «πόλεμο των άστρων», μια διαπίστωση των καιρών, πως δεν μπορούμε να ζήσουμε πια σ' αυτή τη γη.

Είναι ένα άστρο προπομπός της ειρήνης που δέσμευσε την ενέργειά του, για να μη διαταραχθεί το σύμπαν και η ισορροπία στη φύση απ' τους ανθρώ-

ΟΙ ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑΙΟΙ ΤΟ ΠΙΟ ΦΩΤΕΙΝΟ ΑΣΤΕΡΙ

πους. Και όμως δύο χιλιάδες χρόνια και από τότε παραβιάζουμε την αρμονία της δημιουργίας συγχέοντας το καλό με το κακό. Κάθε χρόνο ο Δημιουργός κρατάει ασταίρευτο το φως αυτού του αστεριού, για να φέγγει και να μας καθοδηγεί. Κι εμείς παρά τους χαρμόσυνους αγγελικούς ψαλμούς, παρά τη φωτεινή εμφάνιση του άστρου της Ανατολής, παρά του ότι ελάχιστα γνωρίζουμε για τα δημιουργήματά του, γινόμαστε αρνητές. Εθελουφλούμε μπροστά στο αναμφισβήτητο φαινόμενο της ιστορικής πραγματικότητας είκοσι αιώνες μετά την έλευσή του.

Μη μας ξεγελούν τα «χρόνια πολλά», οι ευχές για το

νέο χρόνο, ας μη γινόμαστε ουρανοβάτες, ας είμαστε προσγειωμένοι. Ας ρίξουμε μια προσεκτική ματιά γύρω μας. Εκεί που τότε το άστρο το θεϊκό έριχνε το φως του. Εκεί τώρα υπάρχει ο φόβος και ο τρόμος του πολέμου και της καταστροφής. Τόσος κόσμος στη Μέση ανατολή μαζεμένος βρίσκεται με το χέρι στη σκανδάλη. Ξαναφώτισε αστέρι λαμπερό αλλά δεν είδαν το φως του οι μεγάλοι της γης, ν' αποφύγουν το έσχατο σφάλμα, που καταλήγει στην αυτοκαταστροφή.

Θεέ μου (!) είναι ώρα να φυλάξεις τα πλάσματά Σου, την αλλιώτικη τούτη εποχή, να φτάσει ο κόσμος από το δράμα, που προκαλεί θλίψη, στη λύτρωση, όπως στα έργα των αρχαίων Ελλήνων τραγικών! Ας σταματήσει μέχρι εδώ η παραγωγή «ιδιοφυών» φονιάδων, γιατί αλλιώς δεν θα υπάρξει κανείς επιζών να γράψει ένα άλλο «Ουδέν νεώτερον από το ...Μεσσαντολικό Μέτωπο!»

Χρήστος Πλέσσα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- **Λεωνίδας Φιλιππόπουλος**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Ξένη Καψή**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Αθανάσιος Φεγγαρίδης**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Ελευθερία Καψή**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Γεώργιος Καλομοιρόπουλος**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Παναγιώτα Αβράμη**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Ευστάθιος Καλαθάς του Παν.**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Γιώτα Κωστοπούλου (Ντουρογιάννη)**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Γεώργιος Πρίτζιπας**, πέθανε και ετάφη στον Πύργο

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους των εκλιπόντων συμπατριωτών.

(Επιμέλεια: Σάκης Χίλιος)

[Ευχαριστούμε θερμά τον Σάκη Πανταζόπουλο για την πολύχρονη και πολύτιμη βοήθειά του στην επιμέλεια της στήλης Κοινωνικά. Ο φίλος Σάκης θα παραμένει πάντα κοντά στον Σύλλογό μας. Από το παρόν φύλλο τα Κοινωνικά αναλαμβάνει ο Σάκης Χίλιος]

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΙΤΖΙΠΑΣ

Δούλεψε στον ΟΤΕ του Πύργου 40 χρόνια. Όσοι τον θυμόμαστε νέο ποδοσφαιριστή στον «Αλφειό» με το 10 στην πλάτη, το αριστερό του πόδι φαρμάκι, με τον Γιώργο Κουρλαμπά και Ανδρέα Φραγκαλέξη να απαρτίζουν μια επιθετική τριπλέτα, την καλύτερη της Ηλείας. Δεν ήταν μόνο αυτό. Στις καντάδες τα βράδια πρώτος, η δε δισκοθήκη του -της 10ετίας 60-70- πλούσια. Τραγουδιστές που δεν τους είχε άλλος την εποχή αυτή: Αλμπάνο, Ανταμό, Σέρτζιο Εντρίκο, Σαρλ Αζναβούρ, Τζόνι Χαλιντέι, Φρανκ Σινάτρα, Τομ Τζόουνς, κ.α. Όλοι οι παλιοί θυμόμαστε εκεί γύρω στο 1970, Πάσχα με τη MOMA στο γήπεδο του Γαλιώτα, γλέντι με ψητά αρνιά, πρώτος ο Γιώργος (Ρηρή τον λέγαμε), στη γιάνκα και όλοι οι άλλοι πίσω του. Ένας ζωντανός πατριώτης, μέχρι τα 30 του χρόνια που έζησε στο χωριό, γιατί μετά τον χάσαμε. Παντρεύτηκε και μετακόμισε στον...μακρινό Πύργο και ούτε ξαναπάτησε στο χωριό, ούτε για ψήφο.

Καλό Παράδεισο, φίλε Γιώργο.

Σ.Χ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούνται οι συμπατριώτες, όπου κι αν βρίσκονται, όταν αρραβωνιάζονται, παντρεύονται ή βαφτίζονται τα παιδιά τους, μαζί με τις άλλες προσκλήσεις ας στέλνουν και μια στα «Ε.Ν.», Πατησίων 4, Αθήνα, Τ.Κ. 10677 ή να επικοινωνούν με μέλη του Δ.Σ., έτσι ώστε να μπορούμε να ενημερώνουμε πληρέστερα την στήλη «ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ».

«ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΚΩΔ.: 3999

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος «ΑΛΦΕΙΟΣ»

Γραφεία: Πατησίων 4,
3ος όροφος - Αθήνα

Εκδότης: Σταύρος Φωτόπουλος

Γραφεία: Πατησίων 4, 3ος όρ. -
Αθήνα

Τηλ.: 210 65 29 984

Ταμίας: Βάσω Παυλοπούλου: ♦

Υπεύθυνος κατά νόμον:
Το Διοικ. Συμβούλιο

Τυπογραφείο: Μιχ. Ανδρίκου

Τηλ.: 210 52 20 987

E-mail: mataf@otenet.gr

♦ Ετήσιες συνδρομές:

Ιδιώτες Ευρώ 5,
Δήμοι-Κοινότητες-Εταιρείες Ευρώ 5

Οι συνδρομές να κατατίθενται στον τραπεζικό λογαριασμό του Συλλόγου. (Όχι με ταχυδρομική επιταγή)

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

στη δράση «2024 Έτος Τάκη Σινόπουλου» η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ο Δήμος Πύργου και το Ίδρυμα Τάκης Σινόπουλος Σπουδαστήριο Νεοελληνικής Ποίησης. Την εκδήλωση διεύθυνε με άψογο τρόπο η πρόεδρος του Συλλόγου "επί της Αθός" Ράνια Τζαβάρια. Στο τέλος της εκδήλωσης παρατέθηκε δείπνο στους επισήμους στο αναψυκτήριο "Εν Ήλικώ".

- **Προσωπογραφία:** Τον Οκτώβριο φιλοτεχνήθηκε η προσωπογραφία του Τάκη Σινόπουλου, με επιλεγμένους στίχους από την ποίησή του, καθώς και χαρακτηριστικές εικόνες από την -αποξηραμένη πλέον- λίμνη της Αγουλινίτσας, (Γιώργος Γαλανόπουλος ή πρόσφυγας) ολοκληρώθηκε η δράση του συλλόγου «2024 Έτος Τάκη Σινόπουλου». Το έργο κοσμεί τον τοίχο του κτιρίου που στεγάζονται τα ΕΛΤΑ και βρίσκεται σε κεντρικό σημείο του Επιταλίου. Δημιουργός του έργου ο Thodoris Tattou Artist. Σκοπός του έργου είναι η διαρκής υπενθύμιση στους Επιταλιώτες και η ενημέρωση στους επισκέπτες, της πλούσιας λογοτεχνικής κληρονομιάς και της πρόσφατης ιστορίας του Επιταλίου.

- Μετά την ολοκλήρωση του Διοικητικού απολογισμού, η ταμίας του Συλλόγου

Βάσω Παυλοπούλου, προέβη στον Οικονομικό απολογισμό που είχε επιμεληθεί. Η ταμίας αναφέρθηκε στα έσοδα και έξοδα του 2014 και το (αδύνατο) ταμείο μας που βασίζεται αποκλειστικά στις συνδρομές των μελών του Συλλόγου. Στην συνέχεια ο πρόεδρος της Ελεγκτικής Επιτροπής Π. Ξυ-

Ο Π. Ξυπολιάς στην ομιλία του.

πολιάς έκανε σύντομη αναφορά στον έλεγχο του ταμείου του Συλλόγου, το οποίο βρήκε να είναι ορθό.

Μετά το τέλος των απολογισμών, ξεκίνησε η διαδικασία τιμής του συμπατριώτη μας Παναγιώτη Ξυπολιά. Ο Νίκος Παπανδρινόπουλος αρχικά εξήρε

την προσωπικότητα του Παναγιώτη Ξυπολιά και την προσφορά του στον Σύλλογο και τον χωριό μας. Στην συνέχεια τον λόγο έλαβε ο Σταύρος Φωτόπουλος: «Σήμερα τιμούμε ένα σημαντικό μέλος του Συλλόγου μας και της Επιταλιώτικης κοινωνίας, τον συμπατριώτη μας Παναγιώτη Ξυπολιά. Ο Παναγιώτης έχει να επιδείξει μία σημαντική πολύχρονη και πολυεπίπεδη προσφορά τόσο στον Σύλλογο όσο και στο χωριό μας. Παρών πάντα στα προβλήματα του Συλλόγου, παρών και σε δύσκολα θέματα του Επιταλίου, με ήθος και αξιοπρέπεια. Γνωστός σαν άνθρωπος χαμηλών τόνων, δίχως έπαυση για όλα όσα έχει καταφέρει στην θάλασσα του αθλοδρόμου, αθρόμβος στις ποικίλες σημαντικές προσφορές του στον Σύλλογο και ιδιαίτερα στο χωριό μας. Ο Παναγιώτης δίχως αυτό να γίνει αντιληπτό στον πολύ κόσμο, είχε προχωρήσει κατά το παρελθόν σε γενναία οικονομική δωρεά στον Δήμο Βώλακος προκειμένου να πραγματοποιηθούν μελέτες για διάφορα έργα. Δίπλα πάντα στον Σύλλογο, μας παραχώρησε καλίσθητη Αίθουσα των Σχολών ΔΕΛΤΑ από το 2006 έως το 2012 για τις Γενικές Συνελεύσεις του Συλλόγου. Το αποτέλεσμα ήταν πέραν της προφανούς οικονομικής μας ωφέλειας και η βέβαιη αναβάθμιση των Γενικών μας Συνελεύσεων. Το 2006 παρουσιάστηκε στην ίδια αίθουσα των Σχολών ΔΕΛΤΑ το μοναδικό ολοκληρωμένο βιβλίο, του Θανάση Μακρυδημήτη "Από το θρύλο στο σημερινό Επιτάλιο". Είναι το βιβλίο που μοιράζουμε δωρεάν στις Γενικές Συνελεύσεις. Η σημαντική δαπάνη του βιβλίου καλύφθηκε στο σύνολό της από τον Παναγιώτη. Ο Θανάσης Μακρυδημήτης στην παρουσίαση του βιβλίου είπε χαρακτηριστικά: «Το βιβλίο μου δεν θα είχε κυκλοφορήσει αν ο Παναγιώτης δεν έβαζε βαθιά το χέρι στην τσέπη». Από το 2013 έως το 2018 έκανε ενέργειες με προσωπικό κόστος και δαπάνες, προς τον Δήμο Πύργου αρχικά και στον Συνήγορο του Πολίτη

στη συνέχεια, σχετικές με την ρύπανση του Αλφειού και κατ' επέκταση της θάλασσάς μας από τον βιολογικό καθαρισμό του Δήμου Πύργου. Είναι γνωστό ότι τα καθαρισμένα λύματα του βιολογικού καθαρισμού ρίπτονται στον Αλφειό στο ύψος της οδικής γέφυρας. Μετά από πολλές δυσκολίες και γραφειοκρατία, το αποτέλεσμα ήταν να αποδειχθεί πρόβλημα σε μηχανήματα του βιολογικού καθαρισμού και να γίνει επιδιόρθωση. Ήταν μία προσπάθεια που κράτησε περισσότερο από 5 χρόνια. Αλλά ο Παναγιώτης δεν σταμάτησε ποτέ τις ενέργειες για την ανάδειξη του χωριού μας. Τελευταία, προσπαθεί να προβάλλει το χωριό μας μέσω σχετικής εκπομπής της τηλεόρασης της Βουλής. Η προσφορά του όμως στον Σύλλογο και το Επιτάλιο που δεν εξαντλείται στα λίγα προαναφερθέντα».

Ο αντιπρόεδρος του Συλλόγου Παναγιώτης Φωτόπουλος ανέδειξε την τιμητική πλάκα στον συνάδελφό του Π. Ξυπολιά, κάνοντας μία σύντομη αναδρομή στο παρελθόν, στην αριστεία του Παναγιώτη στο Δημοτικό του Επιταλίου και το Γυμνάσιο Πύργου, την επιτυχία του στην Σ.Μ.Α. και την εξαιρετική επαγγελματική του διαδρομή στις σχολές ΔΕΛΤΑ των οποίων υπήρξε συνιδρυτής.

Ο Π. Ξυπολιάς στην ομιλία του έκανε αναφορά στην σημαντική ιστορία του χωριού μας αλλά και στα σημερινά του προβλήματα, με την ευχή να βελτιωθούν μελλοντικά.

Ακοιούθησε ερώτηση από τον Ν. Παπανδρινόπουλο στους παρευρισκόμενους, αν ήθελε να μιλήσει κάποιος. Πρώτος ανταποκρίθηκε ο Σάκης Χίλιος που είχε έλθει ειδικά για την Γ.Σ. από το χωριό. Ο Σάκης αναφέρθηκε στις ομορφιές του χωριού μας, στο πλούσιο παρελθόν του και στην παρούσα κατάσταση. Είναι θέματα για τα οποία αρθρογραφέι στα Τοπικά Νέα της εφημερίδας μας. Επί πλέον έχει κάνει σημαντική δουλειά στην συγκέντρωση και

Ο Σάκης Χίλιος στην ομιλία του.

διάσωση τοπικών ρέξεων, ρέξεις που σβήνουν από το ξεψιλόγιο μας.

Τον λόγο πήρε στην συνέχεια ο Κώστας Μαστοροπούλος, μόνιμος συνεργάτης στα Επιταλιώτικα Νέα, που έκανε επίσης τον κόπο να έλθει από τον Βόλο. Ο Κώστας στάθηκε περισσότερο σε σημαντικά προβλήματα του τόπου μας και ζήτησε να είναι η εφημερίδα περισσότερο μαχητική απέναντι σε αυτά τα θέματα.

Ακοιούθησε η κοπή της πίτας από τον πρόεδρο της Γ.Σ. Νίκο Παπανδρινό-

πουλο. Το φλουρί έπεσε, όπως μάθαμε αργότερα, στον συμπατριώτη μας Ανδρέα Κουτσανδρέα που είχε έλθει επίσης από τον Βόλο ο οποίος και θα παραλάβει το ωραίο δώρο του Γ. Καρτάλου.

Η Γενική Συνέλευση ολοκληρώθηκε όπως άρχισε, με το ίδιο θερμό κλίμα. Και του χρόνου!!

(Ευχαριστούμε τον Γιάννη Κατσιμίτση για τις φωτογραφίες της Γ.Σ.)

Σταύρος Φωτόπουλος

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΤΑΜΙΑ

	Ευρώ
ΚΑΒΕΛΛΑΡΗΣ ΠΑΝΟΣ	50
ΠΑΠΑΝΔΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	50
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΡΙΣ	25
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΘΩΜΑΣ	25
ΣΙΔΕΡΗ ΘΕΩΝΗ	20
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΩ	50
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	100
ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	30
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑΝΝΑ	50
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΩΓΩ	20
ΕΥΠΟΛΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	50
ΕΥΠΟΛΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	50
ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ	50
ΚΑΙΣΣΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	30
ΚΑΙΣΣΑΡΗ ΙΟΥΛΙΑ	30
ΧΙΛΙΟΥ ΚΛΑΙΡΗ	50
ΒΕΛΙΣΣΑΡΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	20
ΒΕΛΙΣΣΑΡΗ ΡΟΪΔΟΥΛΑ	20
ΚΟΥΦΟΛΙΑ ΑΝΤΩΝΙΑ	20
ΚΟΥΦΟΛΙΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΘΗΝΑ	20
ΖΟΥΠΗΣ ΣΤΑΘΗΣ	20
ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓ. (Καναδάς)	50
ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	50
ΚΡΑΛΗΣ ΑΛΕΚΟΣ (ΒΟΛΟΣ)	30
ΣΠΑΘΗΣ ΘΕΩΝΗ	50
ΣΠΑΘΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	50
ΚΑΡΤΑΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	50
ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	20
ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	20
ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	20
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΚΗΣ	20
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	20
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ	20
ΤΡΙΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20
ΣΟΥΛΕΛΕ ΙΩΑΝΝΑ	30
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ του Ιωαν.	50
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΒΙΑΜΑ	50
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΣΗΦΙΝΑ και ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΙΜΙΤΣΗΣ	40
ΚΟΥΛΗ ΜΑΙΡΗ	40
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	50
ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ	30
ΠΛΕΣΣΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	30
ΜΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	20
ΜΑΝΩΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜ.	40
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	20
ΜΕΡΤΖΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	20
ΜΠΕΛΕΚΙΟΣ ΦΩΤΗΣ	20
ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	20
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΙΚΟΣ	20
ΖΕΚΥΡΙΑΣ ΠΑΚΗΣ	20
ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΓΔΑ	50
ΚΑΓΚΟΥΡΑΣ ΑΛΕΚΟΣ	50

• Ευχαριστούμε όλους τους απανταχού συμπατριώτες για την οικονομική ενίσχυσή τους.

• Για τις συνδρομές σας στο χωριό μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Σάκη Ανδρ. Χίλιο.

• Αριθμός τραπεζικού λογαριασμού του Συλλόγου:

EUROBANK

Αριθμός Λογαριασμού:

0026.0281.76.0102098756

Αριθμός Λογαριασμού IBAN:

GR0202602810000760102098756

Στο παρελθόν κάθε νιόπαντρο ζευγάρι το Σουνόδευε η προίκα του. Οι γονείς της νέας κυρίως, αλλά σε σπάνιες περιπτώσεις και του γαμπρού, είχαν ετοιμάσει για προίκα τα απαραίτητα είδη του νοικοκυριού που θα ξεκινούσε να δημιουργηθεί. Όλα είχαν συζητηθεί κατά τη διάρκεια του «προξενιού». Αυτή η προίκα στο δικό μας χωριό είχε τις ιδιαιτερότητες της.

Τα νυκτερινά δρομολόγια των «Οτομοτρίς», ώρα 12 προς Αθήνα, και ώρα 05 το πρωί προς Κυπαρισσία έχουν πολλά να μας διηγηθούν για ... απαγωγές, για γάμους αλλά και για καλοπέραση. Έφταναν στο χωριό μας σφυρίζοντας με αναμμένα τα φώτα, με κλειστά κουρτινάκια, άφηναν και έπαιρναν επιβάτες και επιβάτισσες. Την επαύριον το νέο γινόταν ...βουκίνο!!!

Μεταφορά της προίκας του νιόπαντρου ζευγαριού
[Πηγή: <https://www.servou.gr/paradosi>]

Ο Π..., έκλεψε την Α... και κατευθείαν πήγαν στη Κυπαρισσία στο δεσπότη, και παντρεύτηκαν! Το κορίτσι δεν είχε προίκα και ο πατέρας του γαμπρού είχε απορρίψει κάθε προοπτική. Δεν γνώριζε ότι υπάρχει αίσθημα.

Και ο άλλος ο προικοθήρας ο Γ..., ο γιος του Κ... έστειλε στον Πύργο από νωρίς την Μ... και συνεννοήθηκαν : Επιβιβάζομαι εγώ από το χωριό, ώρα 12 τα μεσάνυχτα, επιβιβάζεσαι εσύ από το σταθμό του Πύργου, στο ίδιο «Οτομοτρίς» και πάμε στην Αθήνα.

Εδώ, ο πατέρας της νέας δεν ήθελε τον Γ... για γαμπρό του, γιατί ήταν «λιμοκοντόρος», άφραγκος.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ 1956

Το 1956 στο Δημοτικό Σχολείο έφθασε βοήθεια από τον Ερυθρό Σταυρό για τους μαθητές. Από τον σιδηρ. σταθμό μεταφέρθηκαν στο σχολείο δύο μεγάλα σακιά με γραφική ύλη και μαθητικό εξοπλισμό. Τα δώρα πριν διανεμηθούν στους μαθητές, αραδιάστηκαν σε θρανία της τάξης και βγήκε φωτογραφία με τους δασκάλους. Ακοιούθησε φωτογραφία με τους χαμογελαστούς μαθητές της Δ τάξης στο προαύλιο με περιβραχιόνια του Ε.Σ. και τα δώρα στα χέρια τους. Οι φωτογραφίες ταχυδρομήθηκαν στον αποστολέα των δώρων Ε.Σ. σαν απόδειξη παραλαβής και ευγνωμοσύνης.

Οι δάσκαλοι του σχολείου από αριστερά: Φώτης Φωτόπουλος, Γιαννούλα Ανθούλη, Αγγελική Καρτάλου, Κική Φωτοπούλου, Μαγδαληνή Μπίθα και Σάκης Μπίθας.

Οι μαθητές της Δ' τάξης στο τότε γυμνό προαύλιο με τα πούκα. Αριστερά η αίθουσα που προστέθηκε αρχές του 1950. Μεταξύ των μαθητών διακρίνονται (όρθιοι) οι: Βασ. Αδαμόπουλος, Γιώργ. Πανταζόπουλος, Στ. Φωτόπουλος, Γ. Ζούπης, Σ. Καίσαρης, Γ. Μερτζάνης, Κ. Μαστορόπουλος (καθιστοί) οι: Γιαν. Λαμπρόπουλος, Ν. Παπαγεωργίου, Θαν. Καρτάλου, Π. Τσάμης, Θ. Αθανασόπουλος. ΣΦ.

Προίξ - προικός - το προικόν Η ΠΡΟΙΚΑ

Αντίθετα η κόρη του Μ... είχε μεγάλη προίκα. Και εδώ υπήρχε αίσθημα!!!

Να φύγουμε όμως από τα κουτσομπολιά, και να επανέλθουμε στο θέμα μας. Καταργήθηκε η προίκα το έτος 1983, στα χαρτιά. Όχι βέβαια στην κοινωνία. Πάντα υπήρχαν οι ανάγκες βοήθειας προς τα νέα ζευγάρια. Οι πατρικές οικογένειες το γνώριζαν, και έκαναν το «ΝΟΜΟ-ΤΡΟΠΟ» για να έχουν προετοιμάσει αυτήν την προίκα. Το συναντάμε και στα τραγούδια μας.

- Η χήρα νέρωνε το κρασί : «γιατί έχω κόρη της παντρείας, πρέπει να κάμω προίκα»
- Ο απαιτητικός γαμπρός: Αν δε μου δώσει η μάνα σου σαράντα ομολογίες και άλλα τόσα μετρητά, θα 'χουμε φασαρίες!!
- Η σκερτσόζα νύφη: Έχω περίπτερο στα Σούρμενα δικό μου, έχω και σπιτί πατρικό στη Λειβαδιά. Άει κατ' ανέμου!!
- Ας θυμηθούμε τον Αττίκ: Παντρεύεται γέρος πεντάμορφη νια, για το χρήμα...
- Και τέλος, ο Κόκοτας στα χρόνια μας τραγούδησε : Τα έντιμα κορίτσια μαζεύουνε για προίκα τα ένσημα του ΙΚΑ !!

Καλά όλα αυτά, ας δούμε τώρα στο χωριό μας οι διάφορες οικογένειες τι έταζαν για προίκα στους γαμπρούς:

ΟΙ ΔΙΒΑΡΑΔΕΣ : Το μονόξυλο και το σταλίκι. Όχι το όπλο!

ΟΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ : Τόσα... κεφάλια ζώντων ζώων (πρόβατα ή κατσίκια)

ΟΙ ΚΑΡΟΛΟΓΟΙ : Το φυτάρι και τον κασμά και δουλειά με το κάρο!!

ΟΙ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΟΙ : Το αμπελάκι στο Αγιωργήτικο!!!

ΟΙ ΕΛΑΙΟΚΤΗΜΟΝΕΣ : Τόσα δέντρα- ρίζες - ελαιόδεντρα, συνήθως τα πιο δυσπρόσιτα!!

ΟΙ ΣΤΑΦΙΔΟΚΤΗΜΑΤΙΕΣ : Ο αναμενόμενος καρπός αυτής της σοδειάς!!

ΟΙ ΜΙΚΡΟΚΤΗΜΑΤΙΕΣ : Το ποτιστικό χωραφάκι δίπλα-κοντά στο χωριό!

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΚΤΗΜΑΤΙΕΣ : Μία «σαίτα» γης από τις γραμμές του τρένου έως τη λίμνη ή τη θάλασσα !!

ΟΙ ΑΚΤΗΜΟΝΕΣ : Όλος ο λόγγος της λίμνης.

ΟΙ ΜΗ ΕΧΟΝΤΕΣ : Αν ξημερωθούν με λίρες, θα είναι όλες δικές σας.

ΟΙ ΠΑΜΦΤΩΧΟΙ : Το .. σελτέ , τον σουμιέ και την παλιά καπότα!

ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΥΝΗΓΟΙ : Το δίκαννο όπλο, συνήθως... εμπροσθογιομή !!

ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ : Το μπιζοβόλο.

ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΗΣ : Μία αξίνα... πλατιά!!

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ : Τις ευχές τους.

Συμπληρώματα αυτής της προίκας αποτελούσαν : ο ρουχισμός, στρωσίδια, παπλώματα, κουβέρτες, σεντόνια και μαξιλαροθήκες. Υφαντά , κεντητά, κοφτά τόπια με ύφανση χασέ. Ακολουθούσαν τα κουζινικά, ταψιά, κατσαρόλες, καζάνι, τηγάνι, νταβάδες. Δεν έλειπαν τα μικροέπιπλα: Σκάφες, πινακωτή - καθίσματα- τραπεζάκια-καθρέφτες και πολλά άλλα. Το δοχείο νυκτός απαραίτητο.

Όλα τα παραπάνω κινητά, έπρεπε να κουβαληθούν στο σπιτί όπου το νέο ζευγάρι είχε επιλέξει για κατοικία του. Πολλές φορές ήταν από διπλανό χωριό. Τότε βοηθούσαν στη μεταφορά τα άλογα, τα κάρα τα γαϊδουράκια, αλλά και οι «μπράτιμοι» (φίλοι του γαμπρού). Προσωπικά, είχα κουβαλήσει, μαζί με πολλούς άλλους, προίκες από την Αλφειούσα, το Αργίδι, και το Ανεμοχώρι, πάντοτε πεζοπορία και φορτωμένος!!! Από τον Πύργο δε μου έλαχε, άλλωστε σπανίως συνέβαινε, να εγκατασταθεί νύφη από τον Πύργο στο χωριό μας. Υπήρχαν και ... ηλεκτρισμένες εξαιρέσεις που μας έφεραν πολιτισμό.

Ας αναφερθεί και η μεταφορά της προίκας μέσω της λίμνης επάνω σε μονόξυλο. Δεν υπήρχε τότε ο δρόμος προς τη Ζαχάρω. Έτσι οι προίκες από τα χωριά Λαδικό, Τσελεπί, Ανεμοχώρι και Σάμικο έφταναν στο χωριό μας με ... διπλό στάλικο (δύο σταλίκια, λόγω φορτίου).

Τέλος, υπήρχε και η περίπτωση μηδενικής προίκας, και για τα μάτια του κόσμου, το ξύλινο κιβώτιο του γραμμοφώνου - χωρίς το γραμμόφωνο- από το σχολιό ήταν η χειραποσκευή της νύφης.

Τα ροδοπέταλα με το ρύζι είχαν το ρόλο τους : Καλότυχα -καλοδεχούμενα τα προικιά.

Για την αρτιότητα του θέματος, θα πρέπει να αναφερθούν και ορισμένα αρνητικά της προίκας :

Η μεγάλη κτηματική περιουσία - προίκα - συνήθως άφηνε την κόρη ανύπαντρη. Άντε που θα παντρευτώ το «φτωχοδάσκαλο», εγώ έχω αμπέλια και σταφίδες, λιμπιά με λάδια και όλα μου τα καλά!!!

Η σύνταξη που κληρονόμησε η ανύπαντρη κόρη - από τους γονείς της - έστω και μέρος αυτής- είχε αρνητικές επιπτώσεις στο θέμα του γάμου.

Η μεγαλομανία, η υπεροψία φούσκωναν τα μυαλά των κοριτσιών και ... επέστρεφαν τα προξενιά!!! Ένα - δύο - τρία και .. τέλος. Τότε τους τραγουδού-

σαμε «Μη περπατείς καμαρωτά- Σεισ-τη μέση σου!»

Όλα είχαν τους ρόλους τους. Η καταγωγή, το επάγγελμα, η υγεία η κληρονομικότητα και τέλος η εμφάνιση. Δεν μιλάμε για μόρφωση, αγγλικά και ... πιάνο!! Αυτά ήρθαν πολύ αργότερα.

Τα αναφέρουμε αυτά , προφορικά και άτυπα. Είχαν και την επίσημη γραφή τους, στα συμβολαιογραφεία. Ονομαζόταν ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΑ. Και αυτά καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν με ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΩΡΕΩΝ. Με φορολογία επάνω στις αναγραφόμενες αξίες... αντικειμενικά.

Ας περιγράψουμε ένα -στη τύχη - προικοσύμφωνο, έτους 1949.

Η προίκα μεταφέρεται με μπουσούλα στην πλάτη
[Πηγή: «Η Μηνιά του Χρόνου»]

Πρώτα πρώτα ο αριθμός του : 8397 του μηνός Μάιου. Αμοιβή συμβολαιογράφου 138,50 Δρχ.

Ακολουθούν τα χαρτόσημα :

α) Ταμείο συμβολαιογράφων 80 δρχ.

β) Ταμείο νομικών 300 δρχ.

γ) Ελληνικών Δημόσιον 2020 δρχ. συν 20% ΟΓΑ

δ) ΤΑΧ- ΔΙΚ (Υπέρ δικαστικών κτιρίων) 30 δρχ.

Όλα αυτά είναι κολλημένα στην πρώτη σελίδα, και επάνω τους διαβάζεται η στρογγυλή σφραγίδα, σε μέγεθος πάτου φιάλης κρασιού «ΘΡΥΟΝ» 750 ml με μπλε μελάνη! Γράμματα κεφαλαία, περιφερειακά «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» ή «ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Οι συμβαλλόμενοι (οι γονείς της νέας - η νύφη - ο γαμπρός - οι μάρτυρες και ο συμβολαιογράφος), όλοι με τις υπογραφές τους.

Συμφώνως του άρθρου 1414 του Αστικού Κώδικος... κλπ ... κλπ. Γίνεται καταγραφή της προίκας : Χωράφια - ελαιοπερίβολα -αμπέλια - ρουχισμός. Εδώ καταχωρούνται όλα και περιγράφονται λεπτομερώς και καταλήγουν «τόσες βράκες- τόσα βρακιά»

Η δε νύφη παραιτείται πάσης άλλης αξίωσης και είναι ευγνώμων προς τους γονείς της. Υπογραφές-αγκαλιές- φιλιό- ευχές- δάκρυα.

Η εμπειρία των συμβολαιογράφων είναι πολύ μεγάλη, και σε αυτές τις πράξεις. Διαφωνίες- αναβολές- ακυρώσεις- δάκρυα- επανακάμψεις με νέα δεδομένα με κυρίαρχη λέξη το «ΝΤΟΥΚΟΥ». Όλοι γνώριζαν και τηρούσαν την παροιμία «ό,τι πάρει η νύφη, πριν μπει η ...κουλούρα» (το στεφάνι).

Μετά ακολουθούσαν γλέντια του γάμου τρικούβερτα, δακρύβρεχτα, «ποιος γάμος ... άκλαφτος ;»

Αργότερα ως νεόνυμφοι σε κάποια ένταση λεκτική είτε η κυρία πια :

-«Ήρθα με την προίκα μου!»

-«Μας έπρηξες με την προίκα σου!», της απάντησε ο κύριος .

- «Σε πήραμε ξ... ημίγυμνη» , συμπλήρωσε η πεθερά, που ξεροκατάπιε αυτό που ήθελε να ξεστομίσει. ΣΤΟΠ - ΣΤΟΠ - ΣΤΟΠ θα βγουν ... άπλυτα.

Κώστας Μαστορόπουλος

ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ

Η ηλεκτρονική διεύθυνση του Συλλόγου ΠΑΝΗΛΕΙΑΚΟΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ (ΗΠΑ), όπως μας πληροφορήσε ο πρόεδρος του Βασίλης Κανκάς άλλαξε. Η νέα διεύθυνση είναι: paneliakos.net

• Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις του συντάκτη του κειμένου και όχι υποχρεωτικά του Συλλόγου.

ΤΟΠΙΚΑ ΝΕΑ

• Την Πρωτοχρονιά έγινε δοξολογία στον Άγιο Νικόλαο και ακολούθησε η κοπή της πίτας στο κοινωτικό Κατάστημα. Στην συνέχεια έγινε μια σεμνή τελετή από τον τοπάρχη Παναγιώτη Πατσολιά, που προσέφερε τιμητική πλακέτα στον Παπά Γιώργη για την επί 40 χρόνια προσφορά του στην εκκλησία του Αγ. Νικολάου και στο χωριό.

• Πίτα επίσης έκοψε και ο Σύλλογος Γυναικών Βώλακος στις 26 Ιανουαρίου, στο τουριστικό Περίπτερο της παραλίας.

• Μία ακόμη πίτα κόπηκε από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Επιταλίου «επί της Αλός», στο κτήριο Μαστροβασιλόπουλου όπου έχει την έδρα του.

• Αποτέλεσμα των πολλών βροχοπτώσεων του χειμώνα, ήταν να ξαναγεμίσει η πρώην Λίμνη με νερό, καθότι από τις 5 γεννήτριες στο αντλιο-

όσο και ποσότητα. Αυτό που δεν τους ικανοποίησε ήταν τα ακριβά μεροκάματα που πλήρωσαν και η μάλλον χαμηλή τιμή του λαδιού.

• Εορτάστηκε και φέτος με λαμπρότητα ο πολιούχος Άγιος Χαράλαμπος. Κόσμος αρκετός, αλλά μη φανταστείτε όπως παλιά, ούτε καν, καμιά σύγκριση.

• Τέλη Φεβρουαρίου και οι προετοιμασίες για το φετινό Επιταλιώτικο καρναβάλι βρίσκονται στο φόρτε τους. Άρματα, στολές και λοιπός εξοπλισμός ετοιμάζονται για την παρέλαση της 1ης Μαρτίου. Εκτιμάται ότι θα λάβουν μέρος 7 άρματα και 10 γκρουπ. Ο τίτλος του φετινού καρναβαλιού είναι "2ο Επιταλιώτικο καρναβάλι" "Ακυβέρνητο καράβι... η αγάπη μας".

Για το καρναβάλι συνεργάστηκαν :

Η Δημοτική Κοινότητα Επιταλίου, ο Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων δημοτικού σχολείου, ο Σύλλογος Γυναικών Βώλακος, ο Πολιτιστικός Σύλλογος "Επί της αλός", με την υποστήριξη του Δήμου Πύργου.

• Η μεγάλη καρναβαλική παρέλαση του Πύργου έγινε στις 23 Φεβρουαρίου. Με τους καρναβαλιστές να «πλημμυρίζουν» τους κεντρικούς δρόμους της ηλιακής πρωτεύουσας με χρώματα, σερπαντίνες, καπνογόνα, πρωτότυπες στολές και δημιουργικά άρματα, κορυφώθηκαν οι φετινές εκδηλώσεις για την αποκριά.

Σ.Χ.

Οι πλημμυρισμένες εκτάσεις της λίμνης (Φωτογραφίες από το drone του Παύλου Θεοδωράτου)

στάσιο δουλεύει μόνο μία. Έτσι γέμισε η λίμνη με ψάρια-χέλια, καθώς και πουλιά, παπιά και μπάλιζες όπως πριν την αποξήρανσή της, που τα χτύπησαν οι ειδικοί. Υπάρχουν υποψίες ότι πιθανόν να επηρεάστηκε η γονιμότητα του εδάφους της περιοχής.

• Τελείωσε η παρατεταμένη περίοδος για το λιομάζωμα. Ευχαριστήμενοι οι παραγωγοί τόσο από ποιότητα

ΕΠΙΤΑΛΙΟ, ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ Ή ΑΝΑΠΤΥΞΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο)
Τα μειονεκτήματα του Επιταλίου

- Δεν υπάρχει όραμα για το μέλλον.
- Δεν υπάρχει πλάνο για την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων (assets) που υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή.
- Δεν υπάρχει το αίσθημα της κοινότητας και ο καλός εννοούμενος τοπικισμός.
- Δεν υπάρχει αναζήτηση αναπτυξιακών σχεδίων.
- Δεν υπάρχει συνεργασία με γειτονικές κοινότητες.
- Δεν δίνεται προσοχή στην αισθητική κοινότητα.
- Δεν υπάρχει συνείδηση της κατάστασης.

Τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης – αυτοδιοίκηση του Επιταλίου

Τι μπορεί να γίνει για να αλλιάξει η κατάσταση; Ποια είναι η πραγματική αυτοδιοίκηση στο βαθμό που αυτή μπορεί να εφαρμοστεί και με δεδομένους τους περιορισμούς που «επιβάλλει» το νομοθετικό πλαίσιο; Παραθέτω τις προτάσεις μου:

– **Κάλεσμα των μελών της κοινότητας σε συζήτηση:** κάλεσμα (από τον πρόεδρο της κοινότητας) για μια «αναγνωριστική» συνάντηση των μελών της κοινότητας και μια πρώτη καταγραφή των προβλημάτων της τα οποία θα παρουσιαστούν στην Δημοτική αρχή σε επόμενη συνάντηση.

– **Ενεργοποίηση των συλλόγων και των κατοίκων:** παρουσίαση προτάσεων και λύσεων από τις συλλογικότητες του Επιταλίου, του Συλλόγου Επιταλιωτών της Αθήνας αθήνα και από Επιταλιώτες οι οποίες θα καταγραφούν σε πρώτη φάση.

– **Προτεραιοποίηση δράσεων και αναζήτηση χρηματοδοτικών πηγών:** μέσα από χορηγίες, δωρεές, εθελοθυσία, ίδρυση κοινοτικού ταμείου το οποίο θα διαχειρίζεται η τοπική κοινότητα και θα ελέγχεται από τα μέλη της και οποιονδήποτε άλλο τρόπο κριθεί κατάλληλος.

– **Ίδρυση οργανισμού Ανάπτυξης του Επιταλίου:** Η όλη δράση μπορεί να έχει μια νομική μορφή - υπόσταση η οποία θα μπορεί να εκτελέσει όλες τις παραπάνω αποφάσεις.

– **Συχνές Γενικές Συνελεύσεις των Επιταλιωτών:** συλλογικότητα στην οποία θα συμμετέχουν όλοι, για την επικαιροποίηση των παραπάνω, για νέες προτάσεις και λύσεις, για την τόνωση του αισθήματος της κοινότητας και για την εξάθλιψη της (πολιτικής) ιδιότητας. Θα συγκαλούνται από τον πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας στην πλανεσία (θα μπορούσε να γίνεται τις Κυριακές μετά τον εκκλησιασμό).

Μπορεί να γίνει; Τι γίνεται με τους αρνητές;

Σε κάθε προσπάθεια αλλαγής υπάρχουν οι αρνητές. Παραθέτω αυτοθεξεί την απόφαση του Edward T. McMahon(9):

«Τι γίνεται με τους αρνητές; Κάθε κοινότητα έχει αρνητές. Ότι και να προτείνουν οι ηγέτες των πολιτών ή της κοινότητας, μερικοί άνθρωποι θα ήνε πάντα πράγματα όπως: "δεν μπορείς να το κάνεις", "δεν θα λειτουργήσει", "κοστίζει πάρα πολύ", "το δοκιμάσαμε ήδη".

Και το «όχι» είναι μια πολύ ισχυρή λέξη σε μια μικρή κοινότητα, αλλά οι ηγέτες επιτυχημένων κοινοτήτων γνωρίζουν ότι το «ναι» είναι μια πιο ισχυρή λέξη. Ναι, μπορούμε να κάνουμε αυτή την πόλη ένα καλύτερο μέρος για να ζεις, να κοιτάς, να δουλεύεις, να επισκέπτεσαι. Ένας απαισιόδοξος βλέπει δυσκολία σε κάθε ευκαιρία. Ένας αισιόδοξος βλέπει ευκαιρίες σε κάθε δυσκολία.»

Επίλογος

Θα μπορούσα να αναφερθώ και σε επιμέρους ζητήματα όπως η τόνωση της τοπικής αγοράς, η συνεταιριστική συνείδηση και η ενίσχυση των εισοδημάτων των αγροτών και των κτηνοτρόφων μέσω αυτής κ.α. Αυτό όμως απαιτεί την μαζική κινητοποίηση των Επιταλιωτών και σίγουρα θα είναι από τα θέματα θα απασχολήσουν τις συζητήσεις σε περίπτωση που αυτές λάβουν χώρα.

Προσωπική μου άποψη είναι ότι –ειδικά το Επιτάλιο ως περιοχή και ως κοινότητα έχει όλες εκείνες τις προδιαγραφές για να γίνει μια ανεπτυγμένη και εύρωστη κοινότητα. Η πραγματοποίηση όμως αυτού του στόχου δεν θα επέλθει από κανένα πλανε των Επιταλιωτών

Φαίνεται δύσκολο ωστόσο υπενθυμίζω ότι τα παραπάνω –για όσους έχουν μελετήσει έστω και ελάχιστη τον ελληνοικό κοινοτισμό- δεν είναι κάτι καινούριο. Είναι ο (αποτελεσματικός) τρόπος με τον οποίο αυτοδιοικούνταν οι ελληνικές κοινότητες από την αρχαιότητα μέχρι πριν ...λίγα χρόνια!

Με την ευχή της αλλαγής
Ηλίας Χατζηγεωργίου

Αναφορές:

1. Το πρόγραμμα ψηφίστηκε από την Εθνητική Βουλή τον Μάιο του 2010. Μέρος των διατάξεων του ενεργοποιήθηκε άμεσα με τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 7 Ιουνίου 2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010), ώστε να διεξαχθούν βάσει αυτών οι αυτοδιοικητικές εκλογές του ίδιου έτους. Στην πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου του 2011. Το πρόγραμμα πυροδότησε αντιδράσεις σε όλη την Ελλάδα με κινητοποιήσεις που εκδηλώθηκαν ποικιλοτρόπως από αποκλεισμούς δρόμων, μέχρι και απεργία πείνας. Πηγή Wikipedia

2. Πρόγραμμα «Καποδίστριας» ή Σχέδιο «Καποδίστριας» ή Νόμος Καποδίστρια είναι η συνθησμένη ονομασία του νόμου 2539/97 του ελληνικού κράτους. Πήρε το όνομά του από τον Ιωάννη Καποδίστρια, πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος μετά την απελευθέρωσή της από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Σύμφωνα με τον νόμο έγινε συνένωση των κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η διοικητική διαίρεση που προέκυψε με το νόμο αυτό ίσχυσε μέχρι το τέλος του 2010, οπότε και αντικαταστάθηκε από τη νέα διοικητική διαίρεση που προβλέπει το σχέδιο «Καλλικράτης». Πηγή wikipedia

3. Πηγή WIKIPEDIA λήμμα Ελληνικός Κοινοτισμός

4. Από την ομιλία του κ. Ράλλη Γκέκα, Δ/ρος Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και επιστημονικού συνεργάτη της ΚΕΔΕ με θέμα «Καλλικράτης: 7 χρόνια μετά την εφαρμογή του»

5. Από το ίδιο

6. Από το ίδιο

7. Πηγή Ελληνική Στατιστική Αρχή 8-9. <https://www.nhmunicipal.org/town-city-article/secrets-successful-small-communities>

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΙΩΝ – Βράβευση Βύρωνα Πολύδωρα

Στις 15 Φεβρουαρίου έκοψε την πίδα του, ο ιστορικός και βραβευμένος από την Ακαδημία Αθηνών Σύλλογος Ολυμπίων (έτος ίδρυσης 1887). Η εκδήλωση έγινε στην υποβλητική αίθουσα της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, στην οδό Γενναδίου 8, Αθήνα.

Κυρίαρχο θέμα στην εκδήλωση, ήταν η βράβευση του Ολυμπίου συμπατριώτη μας δικηγόρου, πολιτικού και λόγιου Βύρωνα Πολύδωρα. Ο Βύρων Πολύδωρας υπήρξε πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, Υπουργός, Βουλευτής και Συγγραφέας (με πάνω από 50 βιβλία) με μεγάλη συμβολή στον Πολιτικό και Πνευματικό βίο της χώρας μας.

Για τον Βύρωνα Πολύδωρα υπήρξαν χαιρетиμοί από τους: Κωνσταντίνο Βλάμη, πρόεδρο Συλλόγου Ολυμπίων, Κώστα Καρούσο, πρόεδρο της Ε.Ε.Α., ποιητής και εικαστικό, τους Βουλευτές Ηλείας Διον. Καλαματιανό και Μιχ. Κατρίνη, καθώς και από προέδρους Ο-

μοσπονδιών Πολιτιστικών Συλλόγων.

Για την προσωπικότητα και το έργο του Βύρωνα Πολύδωρα μίλησαν: ο Ραυτόπουλος Αντώνιος, ιατρός Χειρουργ-

γός, μέλος Δ.Σ. Συλλ. Ολυμπίων, ο Κωνσταντίνος Πολυζωγόπουλος, δικηγόρος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πολιτικής Δικονομίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, συγγραφέας, ο Γεώργιος - Σταύρος Κούρης, νομικός, Επίτιμος Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συγγραφέας και ο Κωνσταντίνος Βλάμης, πρόεδρος Συλλόγου Ολυμπίων, συγγραφέας. Ο

Κων. Βλάμης οργάνωσε με άψογο τρόπο το σύνολο της εκδήλωσης. Ουσιαστική και ανθρώπινη ήταν η ευχαριστήρια ομιλία του δεινού ρήτορα Βύρωνα Πολύδωρα που δημιούργησε αίσθηση και συγκίνηση.

Συντονίστρια της εκδήλωσης ήταν η Σοφία Λαμπροπούλου, Καθηγήτρια Μαθηματικών του ΕΜΠ, α΄ αντιπρόεδρος Συλλόγου Ολυμπίων.

Στα βιογραφικά των ομιλητών αναφέρθηκε η Ευαγγελία Αδαμοπούλου, δικηγόρος, γ.γ. Συλλόγου Ολυμπίων.

Η προβολή φωτογραφιών με θέμα τα έργα και την ζωή του Βύρωνα Πολύδωρα έγινε από τον Σταύρο Φωτόπουλο, πολιτικό μηχανικό, β΄ αντιπρόεδρο Συλλόγου Ολυμπίων. Στην θαυμάσια εκδήλωση παραβρέθηκε μεγάλος αριθμός συμπατριωτών από την επαρχία Ολυμπίας και Τριφυλίας που χειροκρότησε θερμά όλους τους συντελεστές της.

Σταύρος Φωτόπουλος